

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 29. srpna 2012 č. 626

Stanovisko

vlády k senátnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 759)

Vláda na své schůzi dne 29. srpna 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 759), a zaujala k němu toto stanovisko:

1. Vláda zastává názor, že odůvodnění předloženého návrhu zákona, které se opírá o zvyšující se věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod a prodlužující se průměrnou délku života, je ve vazbě na obsah návrhu nepodložené a zavádějící. Věkové hranice provádění pravidelných lékařských prohlídek řidičů totiž s věkovými hranicemi pro odchod do důchodu nesouvisí, neboť požadavky na způsobilost k řízení motorového vozidla nelze s nároky na výkon povolání směřovat. Zatímco volbu povolání či podmínky pro jeho výkon lze individuálně přizpůsobovat zdravotnímu stavu jednotlivých osob, řízení motorových vozidel je činností, která klade určité specifické požadavky na zdravotní stav řidičů, a zejména u skupiny řidičů se zvýšenými riziky zhoršení zdravotního stavu je třeba tento stav pravidelně sledovat. V této souvislosti vláda upozorňuje na výsledky statistických šetření, z nichž vyplývá, že již v období po 40. až 50. roku věku se počínají významně projevovat znaky stárnutí organismu a civilizační choroby (např. diabetes, vysoký krevní tlak, ischemická choroba srdeční nebo vady zraku), které mohou bez včasného zjištění a případné kompenzace léčbou či pomůckami významně negativně ovlivňovat bezpečnost silničního provozu. Zkušenosti Policie České republiky pak ukazují, že řidiči motorových vozidel, kteří dosáhli věku 65 let, jsou jednou z nejrizikovějších skupin účastníků provozu na pozemních komunikacích, a lze tedy předpokládat, že navrhované zvýšení věkové hranice pro povinné lékařské prohlídky by mohlo vést k nárůstu počtu dopravních nehod.

2. V kontextu výše uvedeného se vláda neztotožňuje ani s argumentem, že věk opravňující k nároku na důchod bude dosahovat 65 let v blízké budoucnosti, neboť podle platného znění zákona o důchodovém pojištění bude věkové hranice 65 let pro vznik nároku na starobní důchod dosaženo u ročníku narození 1965 až v roce 2030, a nelze tedy tvrdit, že se jedná o blízkou budoucnost.

3. Vláda upozorňuje, že v souvislosti s navrhovanou úpravou nelze odhlédnout ani od neustále rostoucí hustoty silničního provozu, která na řidiče a jejich schopnosti i zdravotní způsobilost klade čím dál větší nároky. Zatímco tzv. řidiči profesionálové podléhají povinnému posuzování zdravotní způsobilosti každé 2 roky do dosažení věkové hranice 50 let a následně pak každý rok, ostatní řidiči „neprofesionálové“ se po získání řidičského oprávnění musí lékařské prohlídce poprvé podrobit až v souvislosti s dosažením věkové hranice 60 let. Je proto nelogické, aby tato hranice byla posunuta u řidičů „neprofesionálů“ až na 68 let, a tím se uvedená disproporce u obou skupin řidičů ještě zvýraznila. V současné době je naprosto obvyklé, že i zaměstnanci, kteří nemají řízení motorového vozidla sjednáno jako druh práce v pracovní smlouvě, často řídí nad rámec své běžné pracovní činnosti motorová vozidla jako tzv. řidiči referenti, což na ně klade zvýšenou zátěž, která může vést k přetížení organismu a promítnout se do zhoršení zdravotního stavu, a v důsledku toho může vést i k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu.

4. V řadě členských států Evropské unie se řidiči povinně podrobují lékařským prohlídkám i v nižším věku než v České republice, například vždy v souvislosti se skončením platnosti řidičského průkazu a vydáním průkazu nového. Vzhledem ke značné nejednotnosti vnitrostátních úprav v této oblasti je ze strany Evropské unie vyvíjena snaha po sjednocení standardů pro posuzování zdravotní způsobilosti všech řidičů. Případné sjednocující právní předpisy pak Česká republika bude muset ve svém právním řádu odpovídajícím způsobem promítnout.

5. Vláda je toho názoru, že by měla být vedena odborná debata o případném zrušení věkové hranice 60 let pro pravidelné lékařské prohlídky řidičů a případném ponechání věkové hranice 65 let pro pravidelné lékařské prohlídky řidičů.